

WORTEL

Een volwaardig lidmaatschap zorgt voor een hele controverse binnen de Europese Unie. Alle tegenstanders erkennen het belang van goede relaties met Turkije maar geven de voorkeur aan een bevoorrecht partnerschap. Het voordeel van een bevoorrecht partnerschap is bovendien dat er een grotere consensus bestaat onder de bevolking. Maar de klok terugdraaien is geen optie: "Een goed nabuurschap met Turkije zou een heel interessante optie zijn. Intussen zou de Europese Unie zichzelf op orde kunnen stellen. Maar ik denk dat het niet zo simpel is omdat we Turkije heel veel beloftes hebben gedaan", aldus professor Vos. In 1963 heeft Turkije een associatieovereenkomst afgesloten met de EU. Het doel van die overeenkomst was om voordelige handelsvoorwaarden toe te passen. Pas in 1999 heeft Turkije officieel het statuut gekregen van kandidaat-lidstaat. Toen heeft de Europese Unie gezegd dat ze lid zouden kunnen worden onder bepaalde voorwaarden. Volgens Vos was dat achteraf bekeken misschien niet de meest verstandige beslissing van Europa. "Ze hebben Turkije een wortel voorgehouden en voor de Turken was dat een vernederende ervaring want zij pasten in functie van de Europese Unie een aantal zaken aan: de wetgeving, het strafrecht e.d. Als de Europese Unie dan plots de wortel wegneemt, die eigenlijk de grote



■ **"De lidstaten hebben een aantal migrantengroepen en dat hindert de werking van de Europese Unie niet. De Europese Unie kan best wel omgaan met culturele diversiteit", zegt professor Vos**

aldus Vos.

Opmerkelijk is dat de meerderheid van zowel de Europese als de Turkse bevolking gekant is tegen een mogelijke toetreding. Op zijn minst controversieel in een continent dat de democratie zo hoog in het vaandel draagt. Sommige lidstaten houden daarvoor een referendum, maar in ons land is dat voorlopig nog niet aan de orde. Dat de Turkse bevolking zelf tegenstander is van een toetreding is zeer opvallend. Ooit was de meerderheid van hen gewonnen voor het Europese project, maar de Turken

moeten ze wel consequent zijn en de bevolking daarover goed informeren en overtuigen. Ik denk dat je daarover dan een sterk inhoudelijk debat moet voeren."

Bovendien vergt de Europese Unie veel toegevingen van de fiere Turken. En dat laatste kan het grootste probleem vormen voor het sterk nationalistische Turkije. "Dat is mogelijk. Lid worden van de Europese Unie vergt heel wat opofferingen en de Turken moeten daar zelf eens over nadenken. Totnogtoe aanvaardt de politieke elite dat en zij hebben daar zeer goede redenen voor. Maar zij moeten dan ook de eigen publieke opinie informeren wat voor geweldige voordelen Europa kan opleveren. Het vraagt naar een mentaliteitswijziging en enkele opofferingen van het Turkse volk. Extreem nationalistische landen horen niet thuis in de Europese Unie. Maar dat is dan de keuze die Turkije zal moeten maken", aldus professor Vos.

De EU vraagt naar een mentaliteitswijziging en enkele opofferingen van het Turkse volk

stimulans was, dan creëer je in Turkije heel veel frustratie. Die frustratie zal vooral te vinden zijn bij de groepen die de voorbije jaren heel wat rechten hebben verworven: de vrouwen, de vakbonden en minderheden. Ik denk dat het dan vooral die groepen zullen zijn die de tol betalen van een Europese weigering. Dat besef drijft er de Europese leiders toe de onderhandelingen toch nog verder te zetten",

beginnen het gevoel te krijgen dat ze aan het lijntje worden gehouden. Professor Vos: "Grote delen van de publieke opinie geloven niet meer in het Europese project en zijn geen voorstander van enkele huidige politieke ontwikkelingen. Dat is een probleem dat men niet mag onderschatten. De politici zullen wel goede redenen hebben om de onderhandelingen met Turkije verder te zetten, maar dan

LAKSHEID IN IMPLEMENTATIE

De Turkse overheid heeft al heel wat wijzigingen doorgevoerd in de wetgeving en strafwet. Minderheidsgroepen lijken meer dan ooit over rechten te beschikken. Formeel althans, want de implementatie van de hervormingen lijkt nog altijd onvoldoende. Professor